

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Податкова політика та податкове регулювання
(назва навчальної дисципліни)

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до проведення поточного контролю
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальності 071 "Облік і оподаткування"

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою оподаткування, протокол №8 від 10.03.2016 року

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Поточний контроль успішності навчання здобувачів з дисципліни «Податкова політика та податкове регулювання» та рівня сформованості у них компетентностей, які підтримуються даною навчальною дисципліною, здійснюється у таких формах:

- експрес-опитування;
- самостійна контрольна робота;
- результати виконання практичних завдань.

Поточний контроль успішності навчання у формі експрес-опитування здійснюється на лекційному занятті (як підсумок кожного лекційного заняття) в письмовій формі протягом 10-12 хвилин. Типовий приклад експрес-опитування наведено у розділі "Завдання для поточного контролю успішності навчання".

Поточний контроль успішності навчання у формі самостійної контрольної роботи здійснюється два рази протягом навчального семестру у письмовій формі. Типовий приклад самостійної контрольної роботи наведено у розділі "Завдання для поточного контролю успішності навчання".

Поточний контроль успішності навчання у формі результатів виконання практичних завдань здійснюється на практичних заняттях у письмовій формі. Типовий приклад самостійної контрольної роботи наведено у розділі "Завдання для поточного контролю успішності навчання".

Зазначені форми і засоби поточного контролю успішності навчання здобувачів з навчальної дисципліни "Податкова політика та податкове регулювання" спрямовані на стимулювання систематичної поточної навчальної та самостійної роботи тих, хто навчається, підвищення об'єктивності оцінювання їхніх знань, запровадження здорової конкуренції між здобувачами у навчанні, виявлення і розвитку їхніх творчих і дослідницьких здібностей.

Мінімально можлива кількість балів за поточний контроль упродовж семестру – 60 балів.

Результати всіх форм поточного контролю є невід'ємними складовими **критеріїв підсумкового оцінювання знань здобувачів**, наведених у відповідному розділі навчально-методичного забезпечення дисципліни "Податкова політика та податкове регулювання".

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

2.1. Типові приклади завдань для поточного контролю за формами.

2.1.1 Типовий приклад завдань для експрес-опитування

1. Особистий дохід — це:

- а) вартість проведених за рік товарів і послуг;
- б) дохід, отриманий домогосподарствами протягом даного року;
- в) весь дохід, призначений для особистих витрат, після сплати податків;
- г) сума заощаджень з приватних джерел, що знаходяться в даній країні;
- д) ВВП мінус амортизація.

2. Що з перерахованого включається до складу ВВП:

- а) послуги домашньої господині;
- б) придбання у сусіда уживаного автомобіля;
- в) придбання нових акцій у брокера;
- г) вартість нового підручника в місцевій книгарні;
- д) придбання облігацій у корпорації.

3. Відрахування на споживання капіталу — це:

- а) чисті інвестиції;
- б) чисті іноземні інвестиції;
- в) амортизація;
- д) засоби, призначені для задоволення особистих потреб непрямим способом.

4. Якщо з національного доходу відняти податки на прибуток корпорацій, нерозподілений прибуток і внески на соціальне страхування, а потім приплюсувати чисті трансфертні платежі, то отримана сума — це:

- а) особистий дохід;
- б) амортизація;
- в) валовий національний продукт;
- г) чистий національний продукт;
- д) дохід, що розташовується.

5. Трансфертні платежі — це:

- а) виплати домашнім господарствам, не обумовлені наданням з їх сторони товарів і послуг;
- б) тільки виплати урядом окремим індивідуумам;

- в) компонент доходу, який не включається в національний дохід;
- г) усе перераховане в пунктах а), б), в);
- д) усі попередні відповіді неправильні.

6. Передбачуваний дохід —це:

- а) особистий дохід мінус індивідуальні податки і неподаткові платежі;
- б) сума, що включає зарплату, платню, ренту, і дохід у формі відсотка на капітал;
- в) зарплата і платня, дохід у формі відсотка на капітал мінус податок на особистий дохід;
- г) усе перераховане в пунктах а), б), в);
- д) усі попередні відповіді неправильні.

7. Повторний рахунок при визначенні ВВП і ЧВП виникає при складанні:

- а) чистої доданої вартості, створеної в добувній і сталеливарній промисловості;
- б) приросту запасів в мукомельній і в пекарній промисловості;
- в) виробництва залізняку і чавуну;
- г) доданої вартості, створеної в пекарній промисловості і в її торговій мережі;
- д) загального об'єму куплених споживацьких товарів і засобів виробництва.

8. Які з перерахованих агрегатних величин не використовуються при визначенні об'єму національного доходу:

- а) прибуток корпорації;
- б) державні трансфертні платежі;
- в) відсотки, виплачувані підприємцями за капітал, отриманий в кредит;
- г) рентний дохід.
- д) зарплата і платня.

9. Для визначення внеску державного сектора у виробництво ВВП необхідно:

- а) розрахувати об'єм державних витрат на придбання товарів і послуг;
- б) визначити суму витрат держави на товари, які не відносяться до категорії послуг;
- в) врахувати державні витрати, пов'язані з покупкою тільки кінцевого продукту, виключивши таким чином витрати держави на проміжні товари;
- г) врахувати витрати держави тільки на споживацькі товари;
- д) усі перераховані відповіді неправильні.

10. Поняття "інвестиції" в національних рахунках ВВП і ЧВП включає:

- а) будь-який продукт, вироблений на державному підприємстві;
- б) придбання будь-якої акції;
- в) зростання запасів на кінець року;
- г) будь-який товар, куплений споживачем, але не повністю спожитий до кінця року;
- д) усі перераховані відповіді неправильні.

11. Для розрахунку внеску фірми у створений ВВП, обчисленого за сумою виробленої працівниками доданої вартості, необхідно з ринкової вартості створеної продукції відняти:

- а) всі непрямі податки, які вона виплачує державі;
- б) нерозподілений прибуток;
- в) амортизацію;
- г) об'єм продажів іншим фірмам;
- д) усі попередні відповіді неправильні.

12. Індекс цін може бути використаний для того, щоб:

- а) оцінити відмінності між структурою виробництва в даному і попередньому році;
- б) оцінити відмінності в ринковій вартості "товарної кошика" двох різних тимчасових періодів;
- в) оцінити відмінності в рівнях цін двох різних країн;
- г) оцінити різницю між рівнем оптових і роздрібних цін;
- д) усі попередні відповіді неправильні.

13. Гранична схильність до споживання — це:

- а) відношення сукупного споживання до сукупного доходу;
- б) зміна в споживацьких витратах, викликана зміною доходу;
- в) крива, яка характеризує величину споживацьких витрат при даному рівні доходу;
- г) відношення приросту споживацьких витрат на одиницю приросту доходу, що розташовується;
- д) усі попередні відповіді неправильні.

14. Зв'язок між граничною схильністю до споживання і до заощадження виражається в тому, що:

- а) їх сума рівна 1;
- б) відношення між ними характеризує середню схильність до споживання;

в) їх сума рівна доходу, що розташовується, оскільки він ділиться на споживання і заощадження;

г) крапка на кривій, в якій вони рівні, відповідає пороговому рівню доходу;

д) їх сума рівна 0.

15. Якщо люди не витрачають весь свій дохід на споживання і поміщають невитрачену суму в банк, то можна сказати (використовуючи термінологію національного рахунку доходу і продукту), що вони:

а) зберігають, але не інвестують;

б) інвестують, але не зберігають;

в) не зберігають і не інвестують;

г) і зберігають, і інвестують;

д) зберігають, але інвестують частину заощаджень, яка використовується для придбання цінних паперів.

16. "Індивідуальні заощадження" як термін, що використовується в системі національних рахунків, означає:

а) загальну суму всіх активів сім'ї;

б) дохід, отриманий за якийсь період, і не використаний на споживання;

в) загальну суму всіх активів сім'ї за винятком суми її зобов'язань;

г) дохід, отриманий за певний період і що використовується тільки на купівлю цінних паперів або помещений в банк;

д) дохід, отриманий за якийсь період, і не використаний ні на споживання, ні на купівлю цінних паперів, а також не помещений у банк.

17. Крапка "порогового рівня" функції індивідуального споживання — це крапка, в якій:

а) заощадження рівно доходу;

б) дохід рівний споживанню;

в) заощадження рівно споживанню;

г) споживання рівно інвестиціям;

д) гранична схильність до споживання рівна 1.

18. Що з перерахованого відноситься до поняття "інвестиції" в системі національних рахунків:

а) будь-яка купівля облігації;

б) будь-яка кількість накопиченого доходу, яка не прямує на заощадження;

в) будь-яка купівля акції;

г) усі попередні відповіді неправильні;

д) відповіді а), б) та в) вірні.

19. Дж. Кейнс стверджує, що об'єм споживацьких витрат в країні залежить перш за все:

- а) від місця проживання споживача;
- б) від віку членів сім'ї;
- в) від темпу приросту пропозиції грошей;
- г) від рівня національного доходу;
- д) від рівня доходу, що розташовується.

20. Яке з перерахованих відносин виражає зворотну залежність:

- а) відношення між споживацькими витратами і доходом, що розташовується;
- б) відношення між інвестиційними витратами і рівнем відсоткової ставки;
- в) відношення між заощадженнями і рівнем споживацької ставки;
- г) відношення між інвестиційними витратами і національним доходом;
- д) усі попередні відповіді неправильні.

2.1.2 Типовий приклад завдань для практичних завдань

Завдання 1.

Економіка характеризується наступними даними (в умовних грошових одиницях):

витрати на особисте споживання склали $Z = 150$, а особисті доходи, не використані на споживання, направлені в заощадження і виведені з обороту;

вартість основних (що амортизуються) фондів складає $\Phi = 1200$ з середнім терміном амортизації $T_a = 15$ років;

нерозподілений (що інвестується) прибуток підприємств склав $P = 20$. Непрямі і прямі податки, сплачувані підприємствами, склали відповідно $N_k = 30$ і $N_{пр} = 120$, причому, половина сумарної величини цих податків перерозподіляється шляхом трансфертних платежів. Прибутковий податок з громадян склав $p_0 = 65$. Доходи від експорту рівні витратам на імпорт. Державний бюджет був зведений з дефіцитом $2,5\%$ ВВП.

Визначити величини ВВП, ЧВП і національного доходу. Визначити величину заощаджень.

Завдання 2.

Розподіл ВВП характеризується наступними даними (в умовних грошових одиницях):

втрати на особисте споживання $C = 250$;

приватні інвестиції $I=80$;
 державні витрати $G=70$;
 доходи від експорту $X_e=20$;
 витрати на імпорт $X_i=30$;
 амортизаційні відрахування $A=30$;
 непрямі податки $N_k=20$;
 прямі податки на підприємство $N_{пр}=50$;
 трансфертні платежі $T_r=30$;
 особисті доходи після сплати податків $L_o=260$.

Відомо, що всі особисті доходи, не використані на споживання, направлені в інвестиції.

Визначити величину нерозподіленого (що інвестується) прибутку підприємств, величини ВВП, ЧВП і національного доходу, а також величину бюджетного дефіциту або надлишку (Δ).

Завдання 3.

Непрямі податки складають 5% величини ВВП, прямі податки з підприємств складають - 15% ВВП, а прибутковий податок з населення - 15% ВВП. Трансфертний перерозподіл на користь громадян складає половину суму непрямих і прямих підсумків з підприємств. Державні витрати склали $G=60$ умовних грошових одиниць, причому державний бюджет був зведений з дефіцитом, що склав 5% ВВП. Амортизаційні відрахування склали $A=30$ ум. гр. од., а нерозподілений (що інвестується) прибуток $P=20$ ум. гр. од.

Витрати на особисте споживання складають 90% від особистих доходів, а інші 10% направлені в приватні інвестиції.

Визначити становлячи ВВП: витрати на особисте споживання (C), приватні інвестиції (I) і чистий експорт (X_n), а також величину ЧВП і національного доходу.

Завдання 4.

Економіка характеризується наступними даними (в умовних грошових одиницях):

величина ВВП склала $Y=500$;

вартість основних (що амортизуються) фондів складає $\Phi=1000$ з середнім терміном амортизації $T_a=20$ років;

особисті доходи громадян після сплати податків склали $L_o=300$, а витрати на особисте споживання $C=250$;

при сумарних доходах бюджету, $D_6=75$ (з урахуванням всіх податків і трансфертного перерозподілу), що склали, бюджет виявився зведеним з дефіцитом, що склав 1 % ВВП.

Визначити нерозподілений (що інвестується) прибуток підприємств: якщо відомо, що весь надлишок особистих доходів по відношенню до споживання був направлений в приватні інвестиції. Визначити величину чистого експорту.

2.1.3 Типовий приклад завдань для самостійної контрольної роботи

Завдання 1 (стереотипне). Знайдіть в Розділі V Податкового кодексу України «Податок на додану вартість» інструменти податкового регулювання, що спрямовані на регулювання інвестицій. За кожним інструментом визначте механізм їх дії.

Завдання 2 (стереотипне). Визначте, в яких країнах світу та в який період їх розвитку, застосовувався регулюючий тип податкової політики. Обґрунтуйте необхідність та результативність його застосування. Якій моделі податкової політики він притаманний?

Завдання 3 (діагностичне). Обґрунтуйте, які наслідки матиме застосування методу «за першою з подій» при обчисленні ПДВ та методу нарахувань при обчисленні податку на прибуток підприємств, передбачене Податковим кодексом України.

Завдання 4 (діагностичне). Спробуйте співвіднести цілі державної і корпоративної податкової політики між собою. Чи корелюються вони? Чому так або ні.

Завдання 5 (евристичне). Податковим кодексом України передбачено впровадження туристичного збору (місцевий збір).

Платниками збору є громадяни України, іноземці, а також особи без громадянства, які прибувають на територію адміністративно-територіальної одиниці, на якій діє рішення сільської, селищної та міської ради про встановлення туристичного збору, та отримують (споживають) послуги з тимчасового проживання (ночівлі) із зобов'язанням залишити місце перебування в зазначений строк.

Платниками збору не можуть бути особи, які:

- а) постійно проживають, у тому числі на умовах договорів найму, у селі, селищі або місті, радами яких встановлено такий збір;
- б) особи, які прибули у відрядження;

в) інваліди, діти-інваліди та особи, що супроводжують інвалідів I групи або дітей-інвалідів (не більше одного супроводжувачого);

г) ветерани війни;

г) учасники ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС;

д) особи, які прибули за путівками (курсівками) на лікування, оздоровлення, реабілітацію до лікувально-профілактичних, фізкультурно-оздоровчих та санаторно-курортних закладів, що мають ліцензію на медичну практику та акредитацію Міністерства охорони здоров'я України

е) діти віком до 18 років;

є) дитячі лікувально-профілактичні, фізкультурно-оздоровчі та санаторно-курортні заклади.

Ставка встановлюється у розмірі від 0,5 до 1 відсотка до бази справляння збору.

Базою справляння є вартість усього періоду проживання (ночівлі) в місцях, визначених наступним абзацем, за вирахуванням податку на додану вартість. До вартості проживання не включаються витрати на харчування чи побутові послуги (прання, чистка, лагодження та прасування одягу, взуття чи білизни), телефонні рахунки, оформлення закордонних паспортів, дозволів на в'їзд (віз), обов'язкове страхування, витрати на усний та письмовий переклади, інші документально оформлені витрати, пов'язані з правилами в'їзду.

Згідно з рішенням сільської, селищної та міської ради справляння збору може здійснюватися такими податковими агентами:

а) адміністраціями готелів, кемпінгів, мотелів, гуртожитків для приїжджих та іншими закладами готельного типу, санаторно-курортними закладами;

б) квартирно-посередницькими організаціями, які направляють неорганізованих осіб на поселення у будинки (квартири), що належать фізичним особам на праві власності або на праві користування за договором найму;

в) юридичними особами або фізичними особами-підприємцями, які уповноважуються сільською, селищною або міською радою справляти збір на умовах договору, укладеного з відповідною радою.

Податкові агенти справляють збір під час надання послуг, пов'язаних з тимчасовим проживанням (ночівлею), і зазначають суму сплаченого збору окремим рядком у рахунку (квитанції) на проживання.

Сума туристичного збору, обчислена відповідно до податкової декларації за звітний (податковий) квартал, сплачується у строки, визначені для квартального звітного (податкового) періоду.

Податковий агент, який має підрозділ без статусу юридичної особи, що надає послуги з тимчасового проживання (ночівлі) не за місцем реєстрації такого податкового агента, зобов'язаний зареєструвати такий підрозділ як податкового агента туристичного збору в органі державної податкової служби за місцезнаходженням підрозділу.

Базовий податковий (звітний) період дорівнює календарному кварталу.

Визначте, які соціально-економічні результати на мікро- та макрорівні може мати це рішення. Проаналізуйте механізм впливу цього регуляторного заходу на відповідні соціальні та економічні процеси.

2.2. Завдання для поточного контролю за формами.

2.2.1. Перелік завдань для експрес-опитування

1. Особистий дохід — це:

- а) вартість проведених за рік товарів і послуг;
- б) дохід, отриманий домогосподарствами протягом даного року;
- в) весь дохід, призначений для особистих витрат, після сплати податків;
- г) сума заощаджень з приватних джерел, що знаходяться в даній країні;
- д) ВВП мінус амортизація.

2. Що з перерахованого включається до складу ВВП:

- а) послуги домашньої господині;
- б) придбання у сусіда уживаного автомобіля;
- в) придбання нових акцій у брокера;
- г) вартість нового підручника в місцевій книгарні;
- д) придбання облігацій у корпорації.

3. Відрахування на споживання капіталу — це:

- а) чисті інвестиції;
- б) чисті іноземні інвестиції;
- в) амортизація;
- д) засоби, призначені для задоволення особистих потреб непрямим способом.

4. Якщо з національного доходу відняти податки на прибуток корпорацій, нерозподілений прибуток і внески на соціальне страхування, а

потім приплюсувати чисті трансфертні платежі, то отримана сума — це:

- а) особистий дохід;
- б) амортизація;
- в) валовий національний продукт;
- г) чистий національний продукт;
- д) дохід, що розташовується.

5. Трансфертні платежі — це:

- а) виплати домашнім господарствам, не обумовлені наданням з їх сторони товарів і послуг;
- б) тільки виплати урядом окремим індивідуумам;
- в) компонент доходу, який не включається в національний дохід;
- г) усе перераховане в пунктах а), б), в);
- д) усі попередні відповіді неправильні.

6. Передбачуваний дохід —це:

- а) особистий дохід мінус індивідуальні податки і неподаткові платежі;
- б) сума, що включає зарплату, платню, ренту, і дохід у формі відсотка на капітал;
- в) зарплата і платня, дохід у формі відсотка на капітал мінус податок на особистий дохід;
- г) усе перераховане в пунктах а), б), в);
- д) усі попередні відповіді неправильні.

7. Повторний рахунок при визначенні ВВП і ЧВП виникає при складанні:

- а) чистої доданої вартості, створеної в добувній і сталеливарній промисловості;
- б) приросту запасів в мукомельній і в пекарній промисловості;
- в) виробництва залізняку і чавуну;
- г) доданої вартості, створеної в пекарній промисловості і в її торговій мережі;
- д) загального об'єму куплених споживацьких товарів і засобів виробництва.

8. Які з перерахованих агрегатних величин не використовуються при визначенні об'єму національного доходу:

- а) прибуток корпорації;
- б) державні трансфертні платежі;
- в) відсотки, виплачувані підприємцями за капітал, отриманий в кредит;

- г) рентний дохід.
- д) зарплата і платня.

9. Для визначення внеску державного сектора у виробництво ВВП необхідне:

- а) розрахувати об'єм державних витрат на придбання товарів і послуг;
- б) визначити суму витрат держави на товари, які не відносяться до категорії послуг;
- в) врахувати державні витрати, пов'язані з покупкою тільки кінцевого продукту, виключивши таким чином витрати держави на проміжні товари;
- г) врахувати витрати держави тільки на споживацькі товари;
- д) усі перераховані відповіді неправильні.

10. Поняття "інвестиції" в національних рахунках ВВП і ЧВП включає:

- а) будь-який продукт, вироблений на державному підприємстві;
- б) придбання будь-якої акції;
- в) зростання запасів на кінець року;
- г) будь-який товар, куплений споживачем, але не повністю спожитий до кінця року;
- д) усі перераховані відповіді неправильні.

11. Для розрахунку внеску фірми у створений ВВП, обчисленого за сумою виробленої працівниками доданої вартості, необхідно з ринкової вартості створеної продукції відняти:

- а) всі непрямі податки, які вона виплачує державі;
- б) нерозподілений прибуток;
- в) амортизацію;
- г) об'єм продажів іншим фірмам;
- д) усі попередні відповіді неправильні.

12. Індекс цін може бути використаний для того, щоб:

- а) оцінити відмінності між структурою виробництва в даному і попередньому році;
- б) оцінити відмінності в ринковій вартості "товарної кошика" двох різних тимчасових періодів;
- в) оцінити відмінності в рівнях цін двох різних країн;
- г) оцінити різницю між рівнем оптових і роздрібних цін;
- д) усі попередні відповіді неправильні.

13. Гранична схильність до споживання — це:

- а) відношення сукупного споживання до сукупного доходу;

- б) зміна в споживацьких витратах, викликана зміною доходу;
- в) крива, яка характеризує величину споживацьких витрат при даному рівні доходу;
- г) відношення приросту споживацьких витрат на одиницю приросту доходу, що розташовується;
- д) усі попередні відповіді неправильні.

14. Зв'язок між граничною схильністю до споживання і до заощадження виражається в тому, що:

- а) їх сума рівна 1;
- б) відношення між ними характеризує середню схильність до споживання;
- в) їх сума рівна доходу, що розташовується, оскільки він ділиться на споживання і заощадження;
- г) крапка на кривій, в якій вони рівні, відповідає пороговому рівню доходу;
- д) їх сума рівна 0.

15. Якщо люди не витрачають весь свій дохід на споживання і поміщають невитрачену суму в банк, то можна сказати (використовуючи термінологію національного рахунку доходу і продукту), що вони:

- а) зберігають, але не інвестують;
- б) інвестують, але не зберігають;
- в) не зберігають і не інвестують;
- г) і зберігають, і інвестують;
- д) зберігають, але інвестують частину заощаджень, яка використовується для придбання цінних паперів.

16. "Індивідуальні заощадження" як термін, що використовується в системі національних рахунків, означає:

- а) загальну суму всіх активів сім'ї;
- б) дохід, отриманий за якийсь період, і не використаний на споживання;
- в) загальну суму всіх активів сім'ї за винятком суми її зобов'язань;
- г) дохід, отриманий за певний період і що використовується тільки на купівлю цінних паперів або поміщений в банк;
- д) дохід, отриманий за якийсь період, і не використаний ні на споживання, ні на купівлю цінних паперів, а також не поміщений у банк.

17. Крапка "порогового рівня" функції індивідуального споживання — це крапка, в якій:

- а) заощадження рівно доходу;

- б) дохід рівний споживанню;
- в) заощадження рівно споживанню;
- г) споживання рівно інвестиціям;
- д) гранична схильність до споживання рівна 1.

18. Що з перерахованого відноситься до поняття "інвестиції" в системі національних рахунків:

- а) будь-яка купівля облігації;
- б) будь-яка кількість накопиченого доходу, яка не прямує на заощадження;
- в) будь-яка купівля акції;
- г) усі попередні відповіді неправильні;
- д) відповіді а), б) та в) вірні.

19. Дж. Кейнс стверджує, що об'єм споживацьких витрат в країні залежить перш за все:

- а) від місця проживання споживача;
- б) від віку членів сім'ї;
- в) від темпу приросту пропозиції грошей;
- г) від рівня національного доходу;
- д) від рівня доходу, що розташовується.

20. Яке з перерахованих відносин виражає зворотну залежність:

- а) відношення між споживацькими витратами і доходом, що розташовується;
- б) відношення між інвестиційними витратами і рівнем відсоткової ставки;
- в) відношення між заощадженнями і рівнем споживацької ставки;
- г) відношення між інвестиційними витратами і національним доходом;
- д) усі попередні відповіді неправильні.

21. Якщо об'єм передбачуваного доходу, зменшується, то, за інших рівних умов:

- а) ростуть і споживацькі витрати, і заощадження;
- б) споживацькі витрати ростуть, а заощадження скорочуються;
- в) споживацькі витрати скорочуються, а заощадження ростуть;
- г) скорочуються і споживацькі витрати, і заощадження;
- д) усі попередні відповіді неправильні.

22. Якщо об'єм передбачуваного доходу, в даній країні збільшиться, то:

- а) середня схильність до споживання і до заощадження зросте;

б) середня схильність до споживання підвищиться, а до заощадження впаде;

в) середня схильність до споживання впаде, а до заощадження підвищиться;

г) середня схильність до споживання і до заощадження впаде;

д) усі попередні відповіді неправильні.

23. Яке з перерахованих відносин виражає пряму залежність:

а) відношення між споживацькими витратами і доходом, що розташовується;

б) відношення між заощадженнями і доходом, що розташовується;

в) відношення між заощадженнями і рівнем відсоткової ставки;

г) відношення між споживацькими витратами і чисельністю населення.

д) усі попередні відповіді вірні.

24. На об'єм інвестицій робить вплив:

а) рівень відсоткової ставки;

б) оптимістичні або песимістичні очікування підприємців;

в) рівень технологічних змін;

г) рівень завантаженості виробничого устаткування;

д) усі попередні відповіді вірні.

25. До негативних наслідків бюджетно-податкового регулювання держави належать:

а) довготривала економічна криза;

б) надмірна інфляція;

в) негативний вплив бізнесу на навколишнє середовище;

г) надмірний податковий тягар на підприємництво;

д) нерівномірність економічного розвитку територій, регіонів;

е) слабкий соціальний захист населення;

ж) правильні відповіді відповіді г), д), е);

з) правильні відповіді відповіді а), б), в).

26. Бюджетно-податкова політика виконує функцію вирівнювання доходів, коли:

а) виступає інструментом перерозподілу ВВП;

б) виступає інструментом управління економікою;

в) забезпечує необхідні фінансові ресурси для урядової діяльності;

г) сприяє економічному зростанню;

д) стимулює структурну перебудову економіки;

е) держава здійснює трансфертні виплати окремим категоріям населення;

ж) правильні відповіді відповіді а), е);

з) правильні відповіді в), г).

27. Бюджетно-податкова політика виконує функцію економічного регулювання, коли:

а) виступає інструментом перерозподілу ВВП;

б) виступає інструментом управління економікою;

в) забезпечує необхідні фінансові ресурси для урядової діяльності;

г) сприяє економічному зростанню;

д) стимулює структурну перебудову економіки;

е) держава здійснює трансфертні виплати окремим категоріям населення;

ж) правильні відповіді в), е);

з) правильні відповіді б), г), д).

28. Бюджетно-податкова політика виконує фіскальну функцію, коли:

а) виступає інструментом перерозподілу ВВП;

б) виступає інструментом управління економікою;

в) забезпечує необхідні фінансові ресурси для урядової діяльності;

г) сприяє економічному зростанню;

д) стимулює структурну перебудову економіки;

е) держава здійснює трансфертні виплати окремим категоріям населення.

29. Переважно податковим буде характер бюджетно-податкової політики у разі, коли уряд віддає перевагу:

а) економічному зростанню;

б) соціальному захисту та згладжуванню проблем економічної нерівності;

в) нагромадженню;

г) споживанню;

д) прямому регулюванню;

е) непрямому впливу на ринкові стимули;

ж) правильні відповіді а), в), д);

з) правильні відповіді б), г).

30. Переважно витратним буде характер бюджетно-податкової політики у разі, коли уряд віддає перевагу:

а) економічному зростанню;

б) соціальному захисту та згладжуванню проблем економічної нерівності;

в) нагромадженню;

г) споживанню;

д) прямому регулюванню;

е) непрямому впливу на ринкові стимули;

ж) правильні відповіді а), в), д);

з) правильні відповіді б), г), е).

31. Відносна межа ефективності бюджетно-податкової політики, що пов'язана з фіскальною функцією, є:

а) мотиваційною;

б) кон'юнктурною;

в) соціальною;

г) мінімально допустимою;

д) максимально допустимою.

32. Відносна межа ефективності бюджетно-податкової політики, що пов'язана з функцією економічного регулювання, є:

а) мотиваційною;

б) кон'юнктурною;

в) соціальною;

г) мінімально допустимою;

д) максимально допустимою.

33. Відносна межа ефективності бюджетно-податкової політики, що пов'язана з її функцією вирівнювання доходів, є:

а) мотиваційною;

б) кон'юнктурною;

в) соціальною;

г) мінімально допустимою;

д) максимально допустимою,

34. Відносна межа перерозподілу доходів, за яку держава не має переходити за будь-якою моделі ринкової економіки, є:

а) мотиваційною;

б) кон'юнктурною;

в) соціальною;

г) мінімально допустимою;

д) максимально допустимою.

35. Основою розробки бюджетної стратегії є:

а) бюджетне прогнозування;

б) бюджетне планування;

в) бюджетний процес;

г) бюджетна класифікація.

36. Основою розробки бюджетної тактики є:

а) бюджетне прогнозування;

- б) бюджетне планування;
- в) бюджетний процес;
- г) бюджетна класифікація.

37. Чітко виражена антиінфляційна фіскальна політика припускає:

- а) підвищення рівня оподаткування і скорочення державних витрат;
- б) скорочення і податкових надходжень, і державних витрат;
- в) зростання податків і більш високий рівень державних витрат;
- г) зниження податків і більш високий рівень державних витрат;
- д) постійність рівня і державних витрат, і податкових надходжень.

38. Згідно теорії економіки пропозиції, яскраво виражена політика бюджетної експансії припускає:

- а) значне зростання податків;
- б) бюджетні надлишки і невелике збільшення податків;
- в) значне зниження податків;
- г) усі попередні відповіді неправильні;
- д) усі попередні відповіді неправильні.

39. В "Загальній теорії" Дж. М. Кейнса передбачається, що:

- а) ціни і заробітна платня стійкі;
- б) крива сукупної пропозиції була представлена горизонтальною лінією;
- в) зміна рівня державних витрат може впливати на величину ВВП;
- г) зміни в податковій політиці можуть впливати на величину ВВП;
- д) усі попередні відповіді неправильні.

40. Існує невелика, але істотна відмінність між ефектом мультиплікатора при збільшенні державних витрат, наприклад, на 10 млрд. грн. і при зниженні на цю ж суму індивідуальних податків. Воно було викликано тим, що:

- а) державні витрати, підвищуючи доходи від виробничої діяльності, збільшують тим самим витрати на споживання;
- б) зниження податків на 10 млрд. грн. робить значно більший вплив на стан держбюджету, ніж підвищення державних витрат на ту ж суму;
- в) зниження податків безпосередньо впливає на величину споживацьких доходів і витрат, а збільшення державних витрат надає на них непряму дію;
- г) скорочення індивідуальних податків на 10 млрд. грн. не приведе до зростання споживацьких витрат на цю суму; збільшені доходи (як результат падіння податків) зберігатимуться;
- д) усі попередні відповіді неправильні.

41. Економіка знаходиться в стані рівноваги. Як зміниться рівноважний ВВП, якщо держава збільшує свої закупівлі на 2 млрд. грн., не змінюючи податкові надходження? Відомо, що гранична схильність до споживання рівна 0,75, а гранична схильність до імпорту — 0.

- а) зменшиться на 4 млрд. грн.;
- б) збільшиться на 2 млрд. грн.;
- в) збільшиться на 6 млрд. грн.;
- г) збільшиться на 8 млрд. грн.;
- д) збільшиться на 4 млрд. грн..

42. Яка з відповідей до тесту 5 вірна, якщо сума державних закупівель не змінилася, а величина прибуткового податку зменшилася на 2 млрд. грн.?

43. Яка з відповідей до тесту 5 вірна, якщо гранична схильність до імпорту складає 0,25?

44. Якщо економіка знаходиться в стані рівноваги, то

- а) споживацькі витрати повинні бути рівні інвестиціям;
- б) доходи підприємців повинні бути рівні валовим інвестиціям;
- в) всяке збільшення споживацьких витрат повинне приводити до інфляційного розриву;
- г) бюджети всіх рівнів повинні бути збалансовані;
- д) всі попередні відповіді невірні.

45. Економіка знаходиться в рівноважному стані в умовах повної зайнятості. Уряд припускає збільшити закупівлі товарів і послуг на суму 10 млрд. грн. і одночасно хоче збільшити податки, при цьому уникавши інфляції, тобто зберігши колишній рівень рівноважного ВВП. Чому рівно передбачуване збільшення податків:

- а) більше 10 млрд. грн.;
- б) 10 млрд. грн.;
- в) менше 10 млрд. грн. (але не 0);
- г) 0;
- д) менш, ніж 0 — тобто податкові надходження повинні бути зменшені.

46. Урядова політика в області витрат і оподаткування називається:

- а) політикою, заснованою на кількісній теорії грошей;
- б) монетарною політикою;
- в) діловим циклом;
- г) фіскальною політикою;
- д) політикою розподілу доходів.

47. Маніпуляції з державними витратами і податками для досягнення бажаного рівноважного рівня доходу і виробництва відноситься:

- а) до кредитної політики;
- б) до політики, заснованої на кейнсіанській функції споживання;
- в) до політики, орієнтованої на дефляційний розрив;
- г) до кейнсіанської фіскальної політики;
- д) усі попередні відповіді правильні.

48. Згідно кейнсіанської теорії

- а) ринковий механізм гарантує рівноважний стан економіки;
- б) при постійних цінах немає упевненості, що ринковий механізм забезпечить рівновагу доходу і виробництва в умовах повної зайнятості;
- в) сукупний попит повинен регулюватися, щоб економіка досягла бажаного рівня рівноваги доходу і виробництва;
- г) усі попередні відповіді правильні;
- д) правильні тільки відповіді б) і в).

49. Прихований дефіцит бюджету формується:

- а) рахуванням соціальних зобов'язань держави;
- б) на основі емісійних джерел його покриття;
- в) конверсією;
- г) згладжуванням податків.

50. Монетизація бюджетного дефіциту створюється:

- а) з урахуванням соціальних зобов'язань держави;
- б) на основі емісійних джерел його покриття;
- в) конверсією;
- г) згладжуванням податків.

51. Проведення політики бюджетної експансії потребує:

- а) зниження державних видатків, збільшення податків або одночасного застосування цих заходів;
- б) зниження державних видатків і скорочення податків;
- в) скорочення державних видатків і підвищення податкових ставок;
- г) збільшення державних видатків, скорочення податків або одночасного застосування цих заходів.

52. Циклічний бюджетний дефіцит — це:

- а) перевищення фактичного дефіциту над структурним;
- б) перевищення структурного дефіциту над фактичним;
- в) складається в умовах повної зайнятості;
- г) складається під впливом циклічних коливань;

д) правильні відповіді а), г);

е) правильні відповіді б), в).

53. Метою політики коригування державного бюджету є:

а) досягнення балансу між видатками та доходами бюджету;

б) подолання економічної кризи або інфляції;

в) забезпечення державних витрат;

г) зменшення бюджетного дефіциту;

д) правильні відповіді б), д);

е) правильні відповіді а), г).

54. При зростанні реального обсягу ВВП збільшення державних витрат здійснюється за рахунок:

а) зростання державних закупівель;

б) зростання соціальних трансфертів;

в) поліпшення державних послуг;

г) скорочення цін;

д) правильні відповіді а), в);

е) правильні відповіді б), г).

55. Закон Вагнера розкриває зв'язок таким чином:

а) при зростанні ВВП відбувається збільшення державних витрат;

б) при зростанні ВВП відбувається зменшення державних витрат;

в) при зменшенні ВВП відбувається зменшення державних витрат;

г) при зменшенні ВВП відбувається збільшення державних витрат за рахунок соціальних трансфертів;

д) правильні відповіді а), в);

е) правильні відповіді б), г).

56. Ефект витіснення, пов'язаний з державним боргом, що виник в результаті зростання державних витрат:

а) скорочує приватні інвестиційні витрати;

б) приводить до збільшення ставки відсотка;

в) приводить до скорочення виробничого потенціалу в майбутньому;

г) всі попередні відповіді вірні;

д) усі попередні відповіді неправильні.

57. Ефект витіснення припускає, що:

а) зростання державних витрат приводить до зменшення приватних інвестицій;

б) імпорт заміщається виробництвом товарів усередині країни;

в) зростання приватних інвестицій приводить до зменшення державних витрат;

г) споживання товарів і послуг росте, а об'єм інвестицій скорочується;

д) усі попередні відповіді неправильні.

58. Яке з наступних тверджень правильно? Значний бюджетний дефіцит дозволяє:

а) зменшувати ставку відсотка, скорочувати міжнародну цінність національної валюти і збільшувати об'єм чистого експорту;

б) збільшувати ставку відсотка, підвищувати міжнародну цінність національної валюти і зменшувати об'єм чистого експорту;

в) збільшувати ставку відсотка, зменшувати міжнародну цінність національної валюти і збільшувати об'єм чистого експорту;

г) збільшувати ставку відсотка, підвищувати міжнародну цінність національної валюти, збільшувати об'єм чистого експорту;

д) зменшувати ставку відсотка, підвищувати міжнародну цінність національної валюти, збільшувати об'єм чистого експорту.

59. За інших рівних умов, значний бюджетний дефіцит в період повної зайнятості спричиняє:

а) перевищення експорту над імпортом;

б) скорочення міжнародної цінності національної валюти;

в) інфляцію, обумовлену зростанням витрат;

г) зростання реальної відсоткової ставки;

д) зниження реальної відсоткової ставки.

60. Дефіцит державного бюджету утворюється в тих випадках, коли:

а) сума активів держави перевищує розміри його зобов'язань;

б) сума витрат держави перевищує суму податкових надходжень;

в) витрати держави зменшуються;

г) сума податкових надходжень скорочується;

д) зобов'язання держави перевищують його активи.

61. Методом управління державним боргом є:

а) обмін облігацій за регресивним співвідношенням;

б) відстрочка погашення;

в) податкова координація та гармонізація;

г) проведення бюджетного санкціонування;

д) правильні відповіді а), б);

е) правильні відповіді в), г).

62. Способом управління державним боргом є:

- а) конверсія;
- б) консолідація;
- в) уніфікація;
- г) гармонізація;
- д) правильні відповіді а), б), в);
- е) правильні відповіді а), г).

63. Індикатором бюджетної безпеки є:

- а) перерозподіл ВВП через зведений бюджет (не повинен перевищувати 30 %);
- б) допустимою величиною бюджетного дефіциту (3—4 % ВВП);
- в) ступінь бюджетної безпеки (прямо пропорційний рівню обсягів бюджетного фінансування);
- г) рівень бюджетної безпеки (обернено пропорційний рівню бюджетного дефіциту);
- д) правильні відповіді а), в);
- е) правильні відповіді а), б), г).

64. Уряд може погіршити ситуацію з інфляцією в тому разі, коли буде:

- а) підвищувати податки;
- б) збільшувати державні витрати і фінансувати бюджетний дефіцит за рахунок позик на внутрішньому відкритому ринку;
- в) продавати центральному банку державні цінні папери з метою фінансування власних витрат;
- г) використовувати зовнішні позики для фінансування бюджетного дефіциту.

65. Політика запозичень здійснюється тоді, коли:

- а) видатки перевищують доходи;
- б) доходи перевищують видатки;
- в) існує дефіцит бюджету;
- г) є бюджетне витіснення;
- д) правильні відповіді а), в), г);
- е) правильні відповіді б).

66. Зростання дефіциту бюджету:

- а) збільшує державний борг;
- б) зменшує державний борг;
- в) зумовлюється зростанням відсотків за боргом;
- г) зумовлюється скороченням відсотків за боргом.

- д) правильні відповіді б), г);
- е) правильні відповіді а), в).

67. Інфляційним джерелом фінансування дефіциту бюджету є:

- а) трансферти;
- б) монетизація дефіциту;
- в) купівля центральним банком державних цінних паперів;
- г) продаж державних цінних паперів комерційним банкам;
- д) правильні відповіді б), в);
- е) правильні відповіді а), г).

68. Якщо скорочується курс національної валюти, то:

- а) скорочуються надходження від оподаткування експорту;
- б) сплата зовнішніх боргів вимагатиме більше витрат на його обслуговування у вітчизняній валюті;
- в) зростає державний борг;
- г) скорочується державний борг;
- д) правильні відповіді б), в);
- е) правильні відповіді а), г).

69. Дефіцит бюджету може фінансуватися через:

- а) сеньйораж (додатковий дохід від емісійних операцій при монетизація дефіциту);
- б) зовнішні позики;
- в) внутрішні позики;
- г) інфляційний податок;
- д) правильні відповіді а), б);
- е) правильні відповіді б), в), г).

70. Ефект Олівера-Танзі засвідчує:

- а) фінансування бюджетного дефіциту неінфляційними джерелами;
- б) вплив існування лагів у вилученні податків;
- в) зменшення реальних податкових надходжень при зростанні цін і незмінних податкових ставках;
- г) правильні відповіді б), в), д);
- д) вплив інфляції на дефіцит бюджету;
- е) правильні відповіді а), г), д).

71. Якщо темп скорочення грошових запасів у населення випереджає темп інфляції, то відбувається:

- а) зменшення інфляційного податку;
- б) зростання інфляційного податку;

- в) скорочення дефіциту бюджету;
- г) зростання дефіциту бюджету;
- д) правильні відповіді а), г);
- е) правильні відповіді б), д).

72. "Тягар боргу" означає:

- а) короткострокові наслідки бюджетного дефіциту;
- б) довгострокові наслідки бюджетного дефіциту;
- в) квазіфіскальні витрати;
- г) квазісубсидії центрального банку.

73. Пріоритет окремих видів економічної політики в умовах плаваючого обмінного курсу

В умовах плаваючого обмінного курсу:

- а) бюджетно-податкова (фіскальна) політика має порівняльну перевагу в регулюванні як внутрішнього, так і зовнішнього балансу;
- б) грошова політика має порівняльну перевагу в регулюванні зовнішнього балансу;
- в) грошова політика повинна використовуватися в регулюванні як внутрішнього, так і зовнішнього балансу;
- г) грошова політика повинна має порівняльну перевагу в регулюванні внутрішньої рівноваги, а фіскальна — в підтримці зовнішнього балансу;

74. Види валютної політики

Девізна політика — це:

- а) метод дії на курс національної валюти шляхом купівлі-продажу державними органами іноземної валюти;
- б) зміна облікової ставки національного банку, направлена на регулювання валютного курсу і платіжного балансу;
- в) подолання валютних обмежень і перехід до конвертованої валюти.

75. Специфіка сучасних зовнішньоторговельних відносин

Які особливості зовнішньої торгівлі в світі ви вважаєте характерними в сучасних умовах:

- а) розширення асортименту обміну товарів;
- б) відставання об'єму зовнішньої торгівлі від зростання виробництва;
- в) інтернаціоналізація цін;
- г) орієнтація внутрішніх цін на світові;
- д) посилення державного регулювання зовнішньоекономічних зв'язків;
- е) перевищення темпів зростання вивозу капіталу над темпами зростання зовнішньої торгівлі;

ж) правильні відповіді а), в), д);

з) правильні відповіді б), г), е).

76. нетарифні заходи дії на імпорт

Які заходи дії на імпорт ви відносите до нетарифних:

а) встановлення національних технічних стандартів;

б) введення ввізних мит;

в) розміщення державних замовлень тільки на вітчизняних підприємствах;

г) введення імпортних ліцензій;

д) розробка міждержавних угод про добровільні обмеження імпорту;

е) введення імпортних квот.

77. Тарифні заходи дії на імпорт

Які заходи дії на імпорт ви відносите до тарифних:

а) встановлення національних технічних стандартів;

б) введення імпортних квот;

в) розміщення державних замовлень тільки на вітчизняних підприємствах;

г) введення або підвищення імпортних мит;

д) розробка міждержавних угод про добровільні обмеження імпорту.

78. Реакція експорту на зміну валютного курсу

Якщо курс національної валюти знизиться, то це позначиться на експортній діяльності:

а) позитивно;

б) негативно.

79. Реакція експорту на зміну податків

Якщо в країні з відкритою економікою збільшуються прибуткові податки, то це викликає:

а) зростання імпорту;

б) зростання експорту;

в) зростання інвестицій;

г) підвищення обмінного курсу національної валюти;

д) правильні відповіді в) і г).

80. Проведіть ранжирування сфер державного

регулювання економіки (з числа приведених нижче), законодавчо забезпечених найбільшою мірою (назвіть три найважливіші):

а) антимонопольне законодавство;

б) антикризове регулювання;

- в) зовнішньоекономічні відносини;
- г) стимулювання розвитку реального сектора економіки;
- д) стимулювання науково-технічного прогресу;
- е) податкове регулювання економіки;
- ж) досягнення повної зайнятості;
- з) грошово-кредитне регулювання;
- і) правильні відповіді а), з), е);
- к) правильні відповіді б), в), г).

81. Які види законодавчих актів в сфері економічних відносин насущний необхідно розробити і прийняти в даний час (відзначити три найважливіші):

- а) антимонопольне законодавство;
- б) антикризове регулювання;
- в) зовнішньоекономічні відносини;
- г) стимулювання розвитку реального сектора економіки;
- д) стимулювання науково-технічного прогресу;
- е) податкове регулювання економіки;
- ж) досягнення повної зайнятості;
- з) регулювання державного сектора економіки;
- і) правильні відповіді а), в), е);
- к) правильні відповіді б), г), з).

82. Концепція бюджетної політики, за якою місцевій владі та місцевому бюджету відводиться пасивна роль виконавця політики центральних органів управління, називається:

- а) концепцією бюджетної централізації;
- б) концепцією функціональних фінансів;
- в) концепцією бюджетного унітаризму;
- г) концепцією вирівнювання розвитку.

83. Обмежене право законодавчого органу вносити зміни до розробленого виконавчою владою бюджету реалізується в рамках:

- а) підходу щодо розподілу бюджетних повноважень;
- б) підходу щодо формування позабюджетних фондів;
- в) підходу щодо законодавчих обмежень бюджетного дефіциту;
- г) комбінування підходів.

84. В якій з розвинутих країн бюджетне планування є обов'язковими за чинним законодавством:

- а) Франція;

- б) Австралія;
- в) Німеччина;
- г) Швеція;
- д) Великобританія;
- е) США;
- ж) правильні відповіді а, в, г, е;
- з) правильні відповіді б, д.

85. Основний чинник, що зумовив певні зміни в бюджетно-податковій політиці розвинутих країн у 90-ті роки ХХ ст., це:

- а) прискорення інтеграційних процесів;
- б) інфляція;
- в) екологічна криза;
- г) значна дефіцитність бюджетів і заборгованість держав.

86. Податок, що є найбільш поширеним у зарубіжних країнах серед непрямих податків, —це:

- а) ПДВ;
- б) універсальний акциз;
- в) мито;
- г) акцизи на товари і послуги;
- д) прибутковий податок;
- е) податок на прибуток;
- ж) правильні відповіді в), г);
- з) правильні відповіді а), б).

87. Характерною рисою еволюції бюджетних систем європейських країн є:

- а) зростання державних видатків у ВВП;
- б) скорочення державних видатків у ВВП;
- в) зростання податкових надходжень у ВВП;
- г) скорочення податкових надходжень у ВВП;
- д) надмірний податковий тягар;
- е) значна роль непрямих податків;
- ж) податки на прибуток складають значно більшу частку порівняно з особистими прибутковими податками у державних доходах;
- з) правильні відповіді а), д), е);
- і) правильні відповіді б), в), г).

88. Основні критерії бюджетної конвергенції в ЄС:

- а) державний борг не може перевищувати 60 % ВВП;

б) бюджетний дефіцит не може перевищувати 3 % ВВП;

в) в умовах економічної кризи бюджетно-податкова політика має бути активною;

г) інфляція не може перевищувати середній з трьох найнижчих темпів інфляції в ЄВС більше ніж на 1,5 %;

д) валютний курс має змінюватись у вузьких межах без девальвації впродовж двох років;

е) жорстка рестриктивна бюджетно-податкова політика;

ж) правильні відповіді а), б);

з) правильні відповіді в), г).

89. Пакт стабільності означає:

а) перевищення 3 % рівня бюджетного дефіциту (допускається лише у разі 2 % економічного спаду);

б) перевищення 2 % рівня бюджетного дефіциту (допускається лише у разі 3 % економічного спаду);

в) бюджетний дефіцит не може перевищувати 3 % ВВП;

г) державний борг не може перевищувати 60 % ВВП.

90. Основна мета податкової координації:

а) адаптація податкової системи до поточних змін;

б) запобігання зростанню сукупного податкового навантаження;

в) запобігання податковій конкуренції;

г) досягнення гармонізації податкових систем;

д) правильні відповіді в), г);

ж) правильні відповіді а), б).

91. Податкова гармонізація означає:

а) узгодження щодо типу податку;

б) узгодження податкової бази;

в) узгодження податкових ставок;

г) уніфікація податкових ставок;

д) уніфікація податкових систем;

е) правильні відповіді а), б), в);

ж) правильні відповіді в), г).

92. Бюджетна конвергенція вирішує проблему:

а) гармонізації бюджетних систем країн ЄС;

б) синхронізації циклічних коливань в ЄС;

в) правового забезпечення бюджетно-податкової політики;

г) контролю над бюджетною і кредитно-грошовою політикою;

д) бюджетних дисбалансів в умовах зближення бюджетних систем.

2.2.2. Перелік завдань для практичних занять

Завдання 1.

Економіка характеризується наступними даними (в умовних грошових одиницях):

витрати на особисте споживання склали $Z = 150$, а особисті доходи, не використані на споживання, направлені в заощадження і виведені з обороту;

вартість основних (що амортизуються) фондів складає $\Phi = 1200$ з середнім терміном амортизації $T_a = 15$ років;

нерозподілений (що інвестується) прибуток підприємств склав $P = 20$. Непрямі і прямі податки, сплачувані підприємствами, склали відповідно $N_k = 30$ і $N_{pr} = 120$, причому, половина сумарної величини цих податків перерозподіляється шляхом трансфертних платежів. Прибутковий податок з громадян склав $p_0 = 65$. Доходи від експорту рівні витратам на імпорт. Державний бюджет був зведений з дефіцитом 2,5% ВВП.

Визначити величини ВВП, ЧВП і національного доходу. Визначити величину заощаджень.

Завдання 2.

Розподіл ВВП характеризується наступними даними (в умовних грошових одиницях):

втрати на особисте споживання $C = 250$;

приватні інвестиції $I = 80$;

державні витрати $G = 70$;

доходи від експорту $X_e = 20$;

витрати на імпорт $X_i = 30$;

амортизаційні відрахування $A = 30$;

непрямі податки $N_k = 20$;

прямі податки на підприємство $N_{pr} = 50$;

трансфертні платежі $T_r = 30$;

особисті доходи після сплати податків $L_o = 260$.

Відомо, що всі особисті доходи, не використані на споживання, направлені в інвестиції.

Визначити величину нерозподіленого (що інвестується) прибутку підприємств, величини ВВП, ЧВП і національного доходу, а також величину бюджетного дефіциту або надлишку (Δ).

Завдання 3.

Непрямі податки складають 5% величини ВВП, прямі податки з підприємств складають - 15% ВВП, а прибутковий податок з населення - 15% ВВП. Трансфертний перерозподіл на користь громадян складає половину суму непрямих і прямих підсумків з підприємств. Державні витрати склали $G=60$ умовних грошових одиниць, причому державний бюджет був зведений з дефіцитом, що склав 5% ВВП. Амортизаційні відрахування склали $A=30$ ум. гр. од., а нерозподілений (що інвестується) прибуток $P=20$ ум. гр. од.

Витрати на особисте споживання складають 90% від особистих доходів, а інші 10% направлені в приватні інвестиції.

Визначити становлячи ВВП: витрати на особисте споживання (C), приватні інвестиції (I) і чистий експорт (X_n), а також величину ЧВП і національного доходу.

Завдання 4.

Економіка характеризується наступними даними (в умовних грошових одиницях):

величина ВВП склала $Y=500$;

вартість основних (що амортизуються) фондів складає $\Phi=1000$ з середнім терміном амортизації $T_a=20$ років;

особисті доходи громадян після сплати податків склали $L_o=300$, а витрати на особисте споживання $C=250$;

при сумарних доходах бюджету, $D_b=75$ (з урахуванням всіх податків і трансфертного перерозподілу), що склали, бюджет виявився зведеним з дефіцитом, що склав 1 % ВВП.

Визначити нерозподілений (що інвестується) прибуток підприємств: якщо відомо, що весь надлишок особистих доходів по відношенню до споживання був направлений в приватні інвестиції. Визначити величину чистого експорту.

Завдання 5.

Економіка характеризується наступними даними (в умовних грошових одиницях):

величина ВВП склала $Y=500$;

вартість основних (що амортизуються) фондів складає $\Phi=500$ з середнім терміном амортизації 10%;

особисті доходи громадян після сплати податків склали $L_o=300$, а витрати на особисте споживання $C=250$;

сумарні приватні інвестиції $I=175$. Імпорт перевищив експорт на 5. Сумарні доходи бюджету з урахуванням всіх податків і трансфертного перерозподілу склали $D_6=75$.

Визначити, чи є державний бюджет збалансованим, і якщо ні, то обчислити величину дефіциту або надлишку.

Визначити також величину нерозподіленого (що інвестується) прибутку підприємств, якщо відомо, що весь надлишок особистих доходів по відношенню до споживання був направлений в приватні інвестиції.

Завдання 6.

Використовуючи методичні матеріали Кабінету Міністрів України "Порядок розрахунку обсягу міжбюджетних трансфертів (дотацій вирівнювання, субвенцій та коштів, що передаються до бюджету вищого рівня) та нормативів відрахувань від загальнодержавних податків і зборів на t_1 рік", розрахуйте обсяг та питому вагу кошика закріплених та власних доходів бюджету м. Рівне за звітними даними, якщо існує така інформація:

прибутковий податок з громадян — 3039 тис. грн.;

плата за землю — 1992 тис. грн.;

державне мито — 548,9;

плата за ліцензію та сертифікати — 3,7;

плата за державну реєстрацію суб'єктів підприємництва — 2,2;

плата за торговельний патент на деякі види бізнесу — 1,8;

єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва — 100;

місцеві податки та збори— 1448,1;

податок на промисел — 100;

надходження дивідендів — 20;

кошти від приватизації майна— 1300.

Завдання 7.

Розрахуйте прогнозний обсяг доходів Полтавської області, якщо відомо, що розрахунковий обсяг закріплених доходів, що визначається за допомогою індексу податкоспроможності на t_1 рік, становить 282223,5 тис. грн., обсяг фіксованого сільськогосподарського податку— 3080,4 тис. грн., а обсяг надходжень від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення комунальної власності— 5071,7 тис. грн., обсяг кошика власних доходів бюджету на t_0 рік, затверджених місцевими радами, становить 20 995,7 тис. грн., обсяг надходжень плати за утримання дітей в школах-інтернатах -32,5 тис. грн., розрахунковий коефіцієнт співвідношення кошика власних доходів = 0,75.

Завдання 8.

Використавши результати попередньої задачі, розрахуйте трансферт вирівнювання до бюджету Полтавської області, якщо обсяг видатків загального фонду прогнозується на плановий бюджетний рік 418 685,9 тис. грн.

Чи матиме Полтавщина бюджетний надлишок, щоб передати його до Державного бюджету? Визначте форму трансферту вирівнювання.

Завдання 9.

Розрахуйте обсяг субвенцій з державного бюджету, що має отримати Львівська область на t_1 рік у складі загального та спеціального фонду її бюджету, якщо відомо, що на збереження історичної забудови у центральній частині м. Львова держава планує витратити 10 млн. грн. Також відомо, що на Львівщині проживає 306,9 тис. чол. ветеранів війни та праці (за даними на 1.01. t_0 р.), що становить 4,892 % їх загальній кількості по Україні, обсяг видатків на надання пільг населенню на оплату електроенергії, газу та житлово-комунальних послуг по Україні планується на 872 771,2 тис. грн. Крім того, кількість отримувачів субсидій на житлово-комунальні послуги становить 209 025 чол., причому середньомісячний розмір субсидії -77,050 грн., кількість отримувачів субсидій на газ — 15 908 чол., річний розмір їх — 55,750 грн.

Завдання 10.

Розрахуйте обсяг видатків на надання адресної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям для м. Києва, якщо прогнозний обсяг видатків, що необхідні для цього, становить (умовно) 101 тис. грн., прогнозний обсяг даних видатків по Україні -- 298 124,8 тис. грн., а обсяг видатків на надання даної допомоги за попередній період -280223,6 тис.грн.

2.2.3. Перелік завдань для самостійних контрольних робіт**БІЛЕТ № 1****Завдання 1.**

Визначте сутність податкової дискреційної й податкової недискреційної політики та надайте характеристику інструментів їх реалізації.

Завдання 2.

Дайте відповідь на питання: які з принципів податкової політики в Україні реалізовані не в повній мірі? В чому це проявляється? Надайте рекомендації до усунення вказаних Вами недоліків.

Завдання 3.

Знайдіть в Розділі V Податкового кодексу України «Податок на додану вартість» ті інструменти податкової політики, що мають соціальну спрямованість, визначте механізм їх дії.

Завдання 4.

Порівняйте комплекси заходів антикризової політики щодо прямого оподаткування в Україні та країнах ЄС в період світової фінансово-економічної кризи.

Завдання 5.

Верховною радою України зареєстрований законопроект щодо зниження ставки податку на доходи фізичних осіб з 15% та 20% до 10%. Визначте, які соціально-економічні результати щодо подолання економічної кризи на мікро- та макрорівні може мати ухвалення даного законопроекту. Проаналізуйте механізм впливу цього регуляторного заходу на відповідні соціальні та економічні процеси.

БІЛЕТ № 2

Завдання 1.

Наведіть приклади застосування інструментів антициклічної дискреційної політики в вітчизняній практиці.

Завдання 2.

Визначте особливості застосування інструментів податкової політики в період економічних криз в країнах світу. Наведіть приклади.

Завдання 3.

Знайдіть в Розділі VI Податкового кодексу України «Податок на доходи фізичних осіб» ті інструменти податкової політики, що мають антикризову спрямованість, визначте механізм їх дії.

Завдання 4.

Визначте, які можливі наслідки матиме заборона добровільної реєстрації платників ПДВ на мікро- та макроекономічному рівні.

Завдання 5.

Податковим кодексом України (Розділ XX. «Перехідні положення», підрозділ 4 «Особливості справляння податку на прибуток підприємств») передбачені податкові канікули для малих підприємств.

На період до 1 січня 2016 року застосовується ставка 0 відсотків для платників податку на прибуток, у яких чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за даними фінансової звітності, за останній річний

звітний період не перевищує трьох мільйонів гривень та нарахованої за кожний місяць звітного періоду заробітної плати (доходу) працівників, які перебувають з платником податку у трудових відносинах, є не меншим, ніж дві мінімальні заробітні плати, розмір якої встановлено законом, та які відповідають одному із таких критеріїв:

а) утворені в установленому законом порядку після 1 квітня 2011 року;

б) діючі, у яких протягом трьох послідовних попередніх років (або протягом усіх попередніх періодів, якщо з моменту їх утворення пройшло менше трьох років), щорічний обсяг доходів задекларовано в сумі, що не перевищує 3 мільйонів гривень, та у яких середньооблікова кількість працівників протягом цього періоду не перевищувала 20 осіб;

в) які були зареєстровані платниками єдиного податку в установленому законодавством порядку в період до набрання чинності цим Кодексом та у яких за останній календарний рік обсяг виручки від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) становив до 1 мільйона гривень та середньооблікова кількість працівників становила до 50 осіб.

При цьому, якщо платники податку, які застосовують норми цього пункту, у будь-якому звітному періоді досягли показників щодо отриманого доходу, середньооблікової чисельності або середньої заробітної плати працівників, з яких хоча б один не відповідає критеріям, зазначеним у цьому пункті, то такі платники податку зобов'язані оподаткувати прибуток, отриманий у такому звітному періоді, за ставкою, встановленою пунктом 136.1 статті 136 цього Кодексу.

Дія цього пункту не поширюється на суб'єктів господарювання, які:

1) утворені в період після набрання чинності цим Кодексом шляхом реорганізації (злиття, приєднання, поділу, виділення, перетворення), приватизації та корпоратизації;

2) здійснюють:

2.1) діяльність у сфері розваг, визначену в підпункті 14.1.46 пункту 14.1 статті 14 розділу I;

2.2) виробництво, оптовий продаж, експорт, імпорт підакцизних товарів; та ін.

Платники податку, зазначені у підпунктах "а", "б", "в" цього пункту, які здійснюють нарахування та виплату дивідендів своїм акціонерам (власникам), нараховують та вносять до бюджету авансовий внесок із податку в порядку, встановленому пунктом 57.11 статті 57 цього Кодексу, та сплачують податок на прибуток за ставкою, встановленою пунктом 136.1 статті 136 цього Кодексу, за

звітний податковий період, у якому здійснювалося нарахування та виплата дивідендів.

Визначте, які соціально-економічні результати на мікро- та макрорівні має ця норма. Проаналізуйте механізм впливу цього регуляторного заходу на відповідні соціальні та економічні процеси.

БІЛЕТ № 3

Завдання 1.

Які податкові регулятори на Вашу думку доцільно використовувати більш активно в період економічного спаду. Відповідь обґрунтуйте.

Завдання 2.

Сформулюйте переваги та недоліки українського варіанту альтернативного оподаткування як системного інструменту податкового регулювання.

Завдання 3.

Знайдіть в Розділі III Податкового кодексу України «Податок на прибуток підприємств» ті інструменти податкової політики, що мають соціальну спрямованість. За кожним інструментом визначте механізм їх дії.

Завдання 4.

У податковій системі України існують пільги та інші інструменти податкового регулювання, прямо або опосередковано спрямовані на стимулювання інноваційної діяльності. Наведіть їх, проаналізуйте механізм дії.

Завдання 5.

Розділом XII «Податок на майно» статтею 266 «Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» п. 266.2 пп. 266.2.2. передбачено, що не є об'єктом оподаткування: об'єкти нежитлової нерухомості, які використовуються суб'єктами господарювання малого та середнього бізнесу, що провадять свою діяльність в малих архітектурних формах та на ринках; будівлі промисловості, зокрема виробничі корпуси, цехи, складські приміщення промислових підприємств; будівлі, споруди сільськогосподарських товаровиробників, призначені для використання безпосередньо у сільськогосподарській діяльності.

Визначте, які соціально-економічні результати на мікро- та макрорівні має ця норма. Проаналізуйте механізм впливу цього регуляторного заходу на відповідні соціальні та економічні процеси.

БІЛЕТ № 4**Завдання 1.**

Охарактеризуйте методи державного регулювання економіки. Визначте роль оподаткування серед економічних методів регулювання економіки.

Завдання 2.

Дайте відповідь на питання: які групи податкових пільг представлені більшою мірою в вітчизняній практиці? Обґрунтуйте причини їх широкого застосування.

Завдання 3.

Знайдіть в Розділі III Податкового кодексу України «Податок на прибуток підприємств» ті інструменти податкової політики, що підтримують певні види економічної діяльності (мають галузеву спрямованість). За кожним інструментом визначте механізм дії.

Завдання 4.

Наведіть переваги і недоліки податкових канікул. Обґрунтуйте чи може бути доцільним використання даної пільги для стимулювання інновацій і як мають бути встановлені параметри застосування цієї пільги для мінімізації негативних її проявів?

Завдання 5.

У розділі XIV «Спеціальні податкові режими» глава 1 «Спрощена система оподаткування, обліку та звітності» вказано, що спрощена система оподаткування, обліку та звітності - особливий механізм справляння податків і зборів, що встановлює заміну сплати окремих податків і зборів на сплату єдиного податку в порядку та на умовах, визначених цією главою, з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності.

Визначте, які соціально-економічні результати на мікро- та макрорівні має це рішення. Проаналізуйте механізм впливу цього регуляторного заходу на відповідні соціальні та економічні процеси.

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Система оцінювання успішності навчання здобувача та рівня сформованості у нього компетентностей, які підтримуються навчальною дисципліною «Податкова політика та податкове регулювання» (Програма

навчальної дисципліни «Податкова політика та податкове регулювання») враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські та практичні заняття, виконання самостійної роботи.

При розрахунку підсумкової оцінки успішності здобувача з навчальної дисципліни «Податкова політика та податкове регулювання» слід вважати, що кожна форма поточного контролю має різну питому вагу у формуванні його компетентностей, які забезпечуються навчальною дисципліною.

З урахуванням вагомості кожної форми поточного контролю успішність навчання здобувача з навчальної дисципліни у підсумку оцінюється у відповідних балах (табл. 3.1) за формулою:

$$R = A + B + C,$$

де R - підсумковий максимальний бал, який здобувач може отримати за успішне виконання усіх форм поточного контролю;

A – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за експрес-опитування (табл. 3.2) (A= 30).

B – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання практичних завдань (B= 30);

C – максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати за виконання самостійних контрольних робіт (C= 40);

Виконання кожного завдання для поточного контролю успішності здобувача оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		

64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю за формами у межах тем змістових модулів наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл балів за формами поточного контролю та змістовними модулями

Форма поточного контролю	Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2							Сума балів
	ЕО	ПЗ	ЕО	ПЗ	ЕО	ПЗ	СКР	ЕО	ПЗ	ЕО	ПЗ	ЕО	ПЗ	СКР	
Максимальна кількість балів	5	5	5	5	5	5	20	5	5	5	5	5	5	20	60

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

Здобувач отримує право на виконання завдань підсумкового контролю (допуск до екзамену), якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі досягла 60 балів.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

4.1. Основна

1. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій : навч. посібн. / під редакцією д-ра екон. наук, проф. Ю. Б. Іванова, д-ра екон. наук, проф. Майбурова І. А. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2010. – 492 с.

2. Соціальні аспекти податкової політики : монографія / Ю. Б. Іванов, О. М. Тищенко, О. В. Грачов та ін. ; за заг. ред. екон. наук, професора Іванова Ю. Б. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 304 с. (Укр. мов.)

3. Налоговые льготы. Теория и практика применения : монография/ под ред. И. А. Майбурова, Ю. Б. Иванова. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2014. – 487 с.

4. Проблеми розвитку податкової політики та оподаткування : монографія / за заг. ред. проф. Ю.Б. Иванова. – Х.: ВД "ІНЖЕК", 2007. – 448 с.

5. Податкове регулювання соціального розвитку: світовий досвід та тенденції в Україні : монографія / Ю. Б. Иванов, О. М. Тищенко, О. В. Грачов та ін. ; за заг. ред. Ю. Б. Иванова. – Х. : ФОП Александрова К. М.; ВД "ІНЖЕК", 2012. – 496 с.

4.2. Додаткова

1. Уклонение от уплаты налогов. Проблемы и решения : монография для магистрантов / под ред. И. А. Майбурова, А. П. Киреенко, Ю. Б. Иванова. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2013. – 383 с.

2. Экономика налоговых реформ : монография / под ред. И. А. Майбурова, Ю. Б. Иванова, Л. Л. Тарангул. – К.: Алерта, 2013. – 426 с.

3. Бюджетная поддержка и налоговое стимулирование национальной экономики Украины: монография / под. ред. Л. Л. Тарангул. – Ирпень; К. : Феникс, 2012. – 532 с.